Bir Müslüman’ı kınamak

Gökhan Bey: “Bir Müslüman’ı bir davranışından dolayı kınamak, İlâhî cezâ olarak, aynı davranışa maruz kalmayı gerektirir mi? Böyle bir âyet veya hadis var mı?”

Kur’ân’ın, mü’minleri kardeş olarak bir bütünün parçaları gibi arz etmesi 1, Peygamber Efendimiz’in de (asm) mü’minleri birbirlerine karşı, bir binânın birbirine sımsıkı sarılan aksâmı olarak nitelemesi 2, din kardeşliği hukukunu gündemimizden hiç düşürmemek için yeterlidir.

Kur’ân’ın mü’minlerin birbirlerinin kusurlarını aramalarını, birbirlerine sû-i zanla yaklaşmalarını, birbirlerini gıybet etmelerini ve kötülemelerini yasaklaması 3, kardeşlik hukukunu muhafaza etmeye yöneliktir. Çünkü bunlar kardeşliği bozan, ihlâs ve samimiyeti kıran, riyâ ve gösterişe kapı açan, araya düşmanlık, kin, iğbirar, nefret, garaz ve çekememezlik sokan ve şeytanları güldüren davranışlardır. Bundandır ki, kusur aramak değil, bilâkis kusur örtmek emredilmiştir.

Nitekim, Peygamber Efendimiz (asm): “Sizden, elbisesinin ucuyla da olsa, mü’min kardeşinin kusurunu örtebilen, örtsün.” buyurmuştur.4

Kardeşlik hukukunu bozan davranışların cezalarına gelince, genellikle dünyada verildiği doğrudur. Bediüzzaman, anne babaya hürmetsizliğin cezası sadedinde diyor ki: “Ey insan, aklını başına al. Eğer sen ölmezsen, ihtiyar olacaksın. ‘El-cezâü min cinsi’l-amel’ sırrıyla, sen valideynine hürmet etmezsen, senin evlâdın dahi sana hizmet etmeyecektir.” 5 Allah bağışlamadığı takdirde, cezanın dünyada “misil” olarak verilmesi, âhirete bırakılmasından daha mâkul ve rahmete daha yakın bulunmaktadır. Kul hakkına dayalı olduğu için, bağışlanması, hiç şüphesiz diğer kulun hakkını helâl etmesine bağlıdır.

Bu durumda, gıybet eden, sû-i zanda bulunan, kusur arayan ve kınayan ya bu cürümleri dolayısıyla karşı tarafla helâlleşmeli ve Allah’tan af dilemeli, ya da dünyada iken başına gelecekleri beklemelidir.

Takdir, hiç şüphesiz Allah’ındır.

Dünya fâni, âhiret ise ebedîdir.

Günahlar karşısında dünyada cezâ görmenin, âhirete nisbeten daha merhametli bir tercih oluşu, dünyanın fâni ve geçici oluşundandır.

Peygamber Efendimiz'in (asm), "Ümmetimin azabı onun dünyası içindedir." 6 gibi hadisleriyle, mü'minin cezasının büyük oranda dünyada verileceğinin haber verilmesi bu merhamete işâret eder. Mü'minin kusurunu aramaya ve kınamaya karşı uyarıcı hadislerin bir kısmını hatırlayalım:

* Fudâle bin Ubeyd'in (ra) rivâyetiyle Peygamber Efendimiz (asm) İncil'den şöyle naklediyor: "İncil'de şöyle yazılıdır: İnsanlara nasıl davranırsan, öyle karşılık görürsün. Hangi ölçüyle verirsen, sana da o ölçüyle verilir." 7

* Ebû Derdâ (ra) anlatıyor: Peygamber Efendimiz (asm) şöyle buyurdu: "Kim ki birisini ayıplamak maksadıyla, onda olmayan bir kusurla onu anarsa, Allah söylediğini ispat edinceye kadar onu Cehennem ateşinde hapseder." 8

* Yine Ebû Derdâ (ra) anlatıyor: Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) buyurdu ki: "Kim din kardeşinin şerefini savunursa, bu, Cehennem ateşine karşı ona perde olur." 9

* İbn-i Ömer (ra) anlatmıştır: Resûlullah Efendimiz (asm) buyurmuştur ki: "Herhangi bir kişi din kardeşine 'kâfir' derse, bu o ikisinden birisine döner. Dediği gibiyse dediği kimseye gider; dediği gibi değilse kendisine geri döner." 10

* Enes (ra) bildirmiştir: Allah Resûlü (asm) şöyle buyurmuştur: "Üç şey vardır ki, îmânın aslındandır: 1) Lâ ilâhe illallah diyen kimseye sıkıntı vermemek, hiçbir günah dolayısıyla onu damgalamamak ve hiçbir amelinden dolayı onu İslâm dışına atmamak. 2) Cihad. Allah beni Peygamber olarak gönderdiği günden itibaren tâ ümmetimin sonu Deccâl ile savaşıncaya kadar devam edecektir. Ne bir zâlimin zulmü, ne de bir âdilin adâleti onu ortadan kaldırmayacaktır. 3) Kadere îmân." 11

* Câbir bin Süleym (ra) bildirmiştir: Resûl-i Kibriyâ Efendimiz (asm) şöyle buyurmuştur: "Allah'tan kork, hiçbir iyiliği küçümseme. Bu, su isteyen birine kovandan su vermek veya Müslüman kardeşini güler yüzle karşılamak bile olsa. Yerde sürünecek kadar uzun elbise giymekten sakın. Çünkü bu kibir alâmetidir. Allah ise kibri sevmez. Biri sana dil uzatır ve sende olmayan bir kusurla seni ayıplarsa, sen onu sahip olduğu kusurla dahi ayıplama. Onu, günahı kendine, sevabı sana olduğu halde terk et. Kimseye aslâ sövme." 12

Dipnotlar:

1- Hucurât Sûresi, 49/10.
2- Câmi’ü’s-Sağîr, 3/3769.
3- Hucurât Sûresi, 49/12.
4- Câmi’ü’s-Sağîr, 3/3557.
5- Mektubat, s. 252.
6- a.g.e., 2/2635.
7- a.g.e., 3/3483.
8- a.g.e., 3/3641.
9- a.g.e., 3/3645.
10- a.g.e., 2/1599.
11- a.g.e., 2/1849.
12- a.g.e., 1/66.